

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115226915
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4115226915.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobkyne: M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. XXX/X, W.- H., zastúpená advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, proti žalovanej: Poľnohospodárska pôda s.r.o., so sídlom Bratislava, Sibírska 55, IČO: 44 138 369, zastúpená advokátskou kanceláriou LawService, s.r.o., Stráž 223, Zvolen, IČO: 36 861 723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 19C/482/2015-263 zo dňa 01.10.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým uznesením (v poradí druhým) súd prvej inštancie rozhodol o trovách zastaveného konania tak, že priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 256 ods. 1 a § 257, §262 ods. 1 CSP ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že žalovanej, ktorá z procesného hľadiska nezavinila zastavenie tohto konania patrí nárok na ich náhradu voči žalobkyni, ktorá vzala žalobu späť. Konštatoval, že nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobkyni nemohli byť trovy konania priznané.

1.2 V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 4.9.2015 žalobkyňa žiadala určiť, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území N., obec N., okres W., evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom ako parcela registra "C" parcelné č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m². Súčasne sa domáhala priznania náhrady trov konania. V žalobe uviedla, že bola zapísaná ako vlastníčka vyššie uvedenej nehnuteľnosti, dňa 17.6.2015 ju z vlastnej iniciatívy navštívila zástupkyňa žalovanej a ponúkla jej odkúpenie pozemku, ktorý je nepotrebný za 0,54 eur/m². Za odkúpenie celého pozemku jej ponúkla sumu 500 eur a presvedčila ju, že ide o výhodnú kúpnu cenu, ktorú jej nikto neponúkne, následne ju poverená osoba odviezla k notárke do Nitry, pričom celý proces od zazvonenia pri bránke domu žalobkyne do podpisu zmluvy u notárky trval okolo 60 minút. Dňa 23.7.2015 bol na základe rozhodnutia Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. V XXXX/XX povolený vklad do katastra nehnuteľností v prospech žalovanej. Po povolení vkladu do katastra nehnuteľností sa žalobkyňa dozvedela, že spoločnosť MH Invest s.r.o. začala vykupovať viaceré pozemky, pričom kúpna cena ponúkaná touto spoločnosťou bola vo výške asi 15 eur/m², v konečnom dôsledku by takto kúpna cena za pozemok predstavovala 14 143 eur. Žalobu na súd podala z dôvodu, že uzavretú kúpnu zmluvu považuje za absolútne neplatnú, žalovaná zneužila jej neskúsenosť a dôverčivosť za účelom získania

neoprávneného majetkového prospechu, žalovaná konala v rozpore s dobrými mravmi, keď ju prinútila uzavrieť úžernícku zmluvu.

1.3 Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení poukázal na to, že s žalobkyňa sa domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi jej osobou ako predávajúcou a žalovanou ako kupujúcou. Predmetom kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území N., obec N., okres W., vedené Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela registra "C" parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere XXX m². Sporná kúpna zmluva medzi stranami bola uzavretá dňa 17.6.2015 a dňa 23.7.2015 bol na základe tejto kúpnej zmluvy Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor v konaní V XXXX/XX povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej. Dňa 19.10.2015 bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený protest prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra sp. zn. Pd 219/15/4403-2 zo dňa 15.10.2015 proti rozhodnutiu č. V 5169/15, ktorým bol dňa 23.7.2015 povolený vklad vlastníckeho práva a prokurátor žiadal toto rozhodnutie zrušiť z dôvodu, že dňa 8.7.2015 vláda Slovenskej republiky schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii, ktorá mala byť umiestnená v katastrálnom území N.. V čase povolenia vkladu mal katastrálny orgán na túto skutočnosť prihliadnúť, katastrálne konanie malo byť prerušené a účastníci konania mali byť vyzvaní, aby doložili listiny preukazujúce skutočnosť, že štát svoje predkupné právo nevyužil. Ak by túto skutočnosť nepreukázali, bol by to dôvod na zastavenie katastrálneho konania. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor rozhodnutím UP 45/2015-9 zo dňa 2.11.2015 protestu prokurátora vyhovel a napadnuté rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. U zo dňa 23.7.2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej zrušil. Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností rozhodnutím č. UPo 19/2016-4/To zo dňa 25.1.2016 rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. UP 45/2015-9 zo dňa 2.11.2015 o vyhovení protestu prokurátora potvrdil. Rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej tak bolo zrušené a obnovila sa evidencia vlastníckeho práva žalobkyne k prevádzaným nehnuteľnostiam.

1.4 Následne žalobkyňa dňa 17.10.2016, doručila súdu späťvzatie žaloby v ktorom poukazovala na zmenu skutkového stavu po podaní žaloby z dôvodu, že už nie je vlastníčkou predmetného pozemku, pretože štát si k nemu uplatnil predkupné právo, argumentovala dôvodnosťou žaloby v čase jej podania, a tým, že existenciu tohto konania a vznik jeho trov zavinila žalovaná. Skutočnosť, že do katastrálneho konania vstúpi prokurátor a na základe jeho protestu jej bude vlastnícke právo náležať opäť nemohla predpokladať a ani sa na to spoliehať. Z tohto dôvodu jej nemôže byť pričítané procesné zavinenie zastavenia konania, keď teraz z tohto dôvodu berie žalobu späť.

1.5 Po doručení späťvzatia žaloby súd v poradí prvým uznesením konanie zastavil (výrok I. uznesenia č.k. 19C/482/2015-85 zo dňa 14.11.2016, právoplatný dňa 6.12.2016) a rozhodol aj o nároku žalobkyne na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % (výrok II. predmetného uznesenia). Keďže výrok II. vyššie zmieňovaného uznesenia č. k. 19C/482/2015-85 zo dňa 14.11.2016 bol odvolacím súdom uznesením zo dňa 28.03.2018 č.k. 7Co/264/2017-142 na základe odvolania podaného žalovanou zrušený a vec bola v tejto časti vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a súd opätovne o trovách konania rozhodol napadnutým uznesením (v poradí druhým).

1.6 Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že dňa 17. 10. 2016 doručila žalobkyňa súdu prvej inštancie späťvzatie žaloby v celom rozsahu s poukazom na zmenu skutkového stavu po podaní žaloby, ktorá ale v čase jej podania bola dôvodná. Skutočnosť že do konania vstúpi prokurátor a na základe jeho protestu jej bude vlastnícke právo vrátené nemohla predpokladať a ani sa na to spoliehať. Z tohto dôvodu jej nemôže byť pričítané procesné zavinenie na zastavení konania a preto žiadala priznať jej náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie konštatoval, že hoci je vzhľadom na skutkové okolnosti tohto sporu zrejmé, že žaloba bola v čase jej podania pre žalobkyňu jediným spôsobom, akým sa žalobkyňa mohla účelne domáhať ochrany svojich práv, toto konštatovanie pre vznik jej nároku na náhradu trov tohto konania samo o sebe nepostačuje. Je potrebné si uvedomiť, že konanie bolo v dôsledku dispozitívneho úkonu žalobkyne zastavené a súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania bol povinný postupovať podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP. Z formulácie ustanovenia § 256 ods. 1 CSP jasne vyplýva, že trovy konania znáša ten, kto zastavenie konania zavinil. Pojem "procesné zavinenie", použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). V danom prípade je zrejmé, že postoj žalovanej k podanej žalobe bol po celý čas

trvania konania nezmenený, žalovaná po celý čas so žalobou nesúhlasila. Skutočnosť, že žalobkyňa prestala mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti spornej kúpnej zmluvy v dôsledku vyhovenia protestu prokurátora a zrušenia rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej, nemožno hodnotiť ako procesne zavinenie žalovanej na potrebe späťvzatia žaloby a následného zastavenia konania. Žalobkyňa vzala svoju žalobu späť bez toho, aby takýto jej úkon bol vyvolaný správaním sa žalovanej v tomto konaní, a preto procesne zavinila zastavenie konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd konštatoval, že zastavenie konania zavinila žalobkyňa, ktorá vzala žalobu späť bez toho, aby druhá strana, teda žalovaná akýmkoľvek spôsobom v priebehu tohto konania zmenila svoj postoj vo veci alebo čo i len čiastočne s nárokom vyslovila súhlas alebo poskytla žalobkyni akékoľvek plnenie. Pokiaľ žalobkyňa v priebehu konania argumentovala potrebou rozhodnúť o priznaní náhrady trov konania so zreteľom na spravodlivosť, súd má za to, že toto rozhodnutie považuje za spravodlivé a vydané v súlade s jednotlivými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ako aj zásadami, na ktorých tento procesný právny predpis spočíva. Súd ešte raz zdôrazňuje, že v tomto konaní neriešil otázku platnosti, resp. neplatnosti spornej kúpnej zmluvy a nadobudnutia vlastníckeho práva žalovanou týmto titulom, teda vôbec sa nezaoberal skúmaním veci samej (keďže žaloba bola vzatá späť v celom rozsahu) a pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sa riadil výlučne ustanoveniami platných právnych predpisov (z nich najmä § 256 ods. 1 CSP, skúmal i dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP). Súd teda neskúmal, či by žalobkyňa bola v konaní úspešná, pokiaľ by došlo k prejednaniu veci samej a tento jej "potenciálny" úspech ani nemohol v tomto konaní zohľadňovať. V tomto štádiu konania totiž nie je možné jednoznačne vyhodnotiť, ktorá zo strán by v konaní v prípade prejednania veci samej bola úspešná a podľa názoru súdu ani nie je možné potenciálny úspech niektorej zo strán brať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania do úvahy. Pokiaľ aj žalobkyňa v konaní argumentovala zrušením rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej, tu si súd dovoľuje upriamiť pozornosť na skutočnosť, že rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. V XXXX/XX zo dňa 23.7.2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej bolo na základe protestu prokurátora zrušené nie z dôvodov absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 17.6.2015, ale k zrušeniu predmetného rozhodnutia došlo z dôvodu porušenia predkupného práva štátu k prevádzaným nehnuteľnostiam. S poukazom na horeuvedené skutočnosti súd konštatoval, že dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodnili iné rozhodnutie o trovách konania tak, že ich súd žalovanej neprizná, v prejednávanej spore nevzhladol a žalovanej priznal náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto uzneseniu, v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa domáhajúc jeho zmeny tak, že súd žalobkyni prizná voči žalovanej podľa § 256 ods. 1 CSP právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu a zároveň si uplatnila právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Namietala, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so závermi vyplývajúcimi z nálezov Ústavného súdu SR (č. II. ÚS 569/2017 zo dňa 14.06.2018 a č. II. ÚS 338/2018-30 zo dňa 11.03.2019) týkajúcimi sa rozhodovania o trovách konania ani informáciami, ktoré do konania predložila, preto považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia a arbitrárne. Vytkla súdu prvej inštancie, že ju potrestal znášaním trov dôvodne začatého konania iba z dôvodu, že ďalší orgán ochrany práva si plnil svoju ústavnú povinnosť, predbehol okresný súd a meritórne rozhodol o určení vlastníckeho práva v jej prospech v inom konaní, t.j. o nároku, ktorý si dôvodne uplatnila podanou žalobou v tomto konaní. Namietala, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, kedy pri posúdení časového odstupu medzi späťvzatím žaloby a rozhodnutím o proteste prokurátora nezohľadnil už prebiehajúce správne konanie vedené pod sp. zn. 11S/42/2016 ako aj skutočnosť, že rozhodnutie okresného úradu Nitra č. V XXXX/XX zo dňa 23.07.2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej bolo na základe protestu prokurátora zrušené nie z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 17.06.2015, ale z dôvodu porušenia predkupného práva štátu k prevádzaným nehnuteľnostiam. Totiž až po uzatvorení kúpnej zmluvy medzi stranami sporu na predmet kúpy vzniklo podľa § 3 ods. 5 zák. č. 175/1999 Z.z. predkupné právo štátu a v takom prípade nenastala absolútna neplatnosť kúpnej zmluvy, lebo v čase jej uzatvorenia neexistovala právna úprava brániaca realizácii predmetu zmluvy. Táto situácia nastala dodatočne, po uzavretí zmluvy, ale v čase pred rozhodnutím o vklade a preto na túto skutočnosť bol povinný prihliadať správny orgán rozhodujúci o návrhu na vklad. Poukázala na to, že v konaní sa domáhala určenia vlastníckeho práva k pozemku, teda „evidenčného obnovenia vlastníckeho práva v liste v vlastníctva z titulu neplatnej kúpnej zmluvy,“. Túto zmenu dosiahla v inom konaní, rozhodnutím iného orgánu štátnej správy, pričom žiadala zohľadniť, že žalovaná prehrala svoj spor o proteste prokurátora. Preto zastavenie konania treba posudzovať tak,

že ho procesne zavinila žalovaná , a to svojím správaním v príkrom rozpore so zákonom. Poukázala na nález ÚS SR I. ÚS 22/2019 zo dňa 20.08.2019 z ktorého vyplýva, že ak v čase podania určovacej žaloby nemala inú právnu možnosť domôcť sa ochrany svojich práv, treba z procesného hľadiska urobiť záver, že žaloba bola podaná dôvodne. Potom platí, že ak pre správanie žalovaného vzala žalobu späť, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaná povinná nahradiť trovy konania, pretože nesporne zavinila zastavenie konania. Zdôraznila, že za tejto situácie by bolo nemravné a protiústavné, aby z tohto dôvodu znášala povinnosť náhrady trov konania nielen svojich ale aj trov žalovanej. Povinnosť znášať trovy konania predstavuje tiež neprimeranú sankciu za to, že iný orgán ochrany práva- prokuratúra- konal efektívnejšie ako súd.

3. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania uviedla, že bez ohľadu na to, že do CSP nebola prebratá druhá veta § 146 ods. 2 OSP, naďalej platí, že ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný hradiť trovy konania, pretože nesporne zavinil zastavenie konania. V tejto veci však žalobkyňa vzala žalobu späť bez toho, aby žalovaná plnila to, čoho sa žalobou domáhala, preto žalovaná nezavinila zastavenie konania. Naopak žalobkyňa vzala svoju žalobu späť bez toho, aby takýto jej úkon bol vyvolaný správaním sa žalovanej, preto žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania. Žiadala tiež zohľadniť, že osobou povinnou z predkupného práva bola žalobkyňa ako predávajúca a dôvody, pre ktoré bolo protestu prokurátora vyhovené sú iné, než aké uviedla žalobkyňa.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak, že stranám sporu sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

5. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa doručila dňa 04.09. 2015 súdu prvej inštancie žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXXX pre kat. úz. N.y , a to pozemok parc. č. XXXX- orná pôda o výmere 936 m². 7 a uplatnil si náhradu trov konania. V žalobe uviedla, že bola pôvodným vlastníkom nehnuteľnosti. Kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 17.06.2015 medzi ňou ako predávajúcou a žalovanou ako kupujúcou bola predaná za kúpnu cenu 0,54 eur/m², teda 505 eur. Tvrdila, že žalovaná v čase podpisu kúpnej zmluvy mala vedomosť o pripravovanom rozhodnutí o vybudovaní strategického priemyselného parku v lokalite, kde sa pozemok nachádzal a teda o tom, že jeho hodnota je niekoľkonásobne vyššia ako suma, za ktorú pozemok kúpila žalovaná. Zároveň tvrdila, že kúpna zmluva je absolútne neplatným právny úkon z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi, nakoľko bola uzatvorená žalobkyňou ako nepodnikateľom, pri ktorom bola zneužitá jej nevedomosť o trhovej cene nehnuteľnosti. Zároveň žiadala o nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakazuje žalovanému nakladať - predat', darovať, zameniť, dať do nájmu, založiť, zaťažiť vecným bremenom a vypožičať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v katastrálnom území N., okres W. evidovanú na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom, ako pozemok parcela registra „C“ č. XXXX - orná pôda o výmere 936 m² až do právoplatného skončenia veci. Uznesením č. k. 19C/482/2015-14 zo dňa 08.09. 2015 súd prvej inštancie nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému nakladať - predat', darovať, zameniť, dať do nájmu, založiť, zaťažiť vecným bremenom a vypožičať nehnuteľnosť, nachádzajúcu sa v kat. úz. N., obec N., okres W., zapísanou Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. XXXX - orná pôda o výmere 963m² až do právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.10.2015 žalovaná žiadala prerušiť konanie. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 30.12.2015 návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol. Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu žalovanej na prerušenie konania podala žalovaná odvolanie o ktorom odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 29.04.2016 č.k. 7Co/138/2016-56 tak, že znesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne žalobkyňa súdu prvej inštancie dňa 17.10.2016 doručila podanie, ktorým zobrala žalobu v celom rozsahu späť a uplatnila si trovy konania v sume 1.548,45 eura. Späťvzatie žaloby odôvodnil tým, že po podaní žaloby došlo k podaniu protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 23.07.2015 č. V XXXX/XXXX, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej na základe kúpnej zmluvy. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor, v konaní č. V XXXX/XXXX protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 02.11. 2015 č. UP 45/2015-9, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov zo dňa 25.01.2016 č. UPo 19/2016-4/To. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovanú platne prevedené a do katastra nehnuteľností opätovne zapísal žalobcu ako vlastníka predmetných nehnuteľností. Dôvodom bolo posúdenie kúpnej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu.

V súčasnosti už žalobkyňa nie je vlastníčkou predmetného pozemku, nakoľko si štát k nemu uplatnil predkupné právo a pozemok je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastníctvo spoločnosti MH Invest II s. r. o. na LV č. XXXX pre k. ú. N.. O trovách konania navrhla rozhodnúť podľa § 256 CSP tak, že žalovaná bude zaviazaná k náhrade trov konania. Uviedla, že procesné zavinenie zastavenia konania nie je možné vzťahovať len na konkrétny úkon účastníka konania, ale je potrebné ho posudzovať komplexne a extenzívne v celkovom kontexte v konaní uplatnených skutočností. V dôsledku toho môže aj v prípade späťvzatia žaloby žalobkyňou byť dôvodom pre tento úkon konanie žalovanej, príp. ďalšie skutočnosti mimo vôle žalobkyne. Uviedla, že v čase podania žaloby nemala inú možnosť, ako domáhať sa určenia svojho vlastníckeho práva súdnym rozhodnutím. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru o povolení vkladu vlastníckeho práva k pozemku v prospech žalovanej bolo v danom čase právoplatné, pričom hrozilo, že žalovaná prevedie vlastnícke právo k pozemku na tretiu osobu, na základe čoho súd vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej s pozemkami disponovať. Žalovaná neuznala, že kúpna zmluva bola uzavretá v rozpore so zákonom, čo vyplýva z jej postupu v katastrálnom konaní, keďže sa proti rozhodnutiu o vyhovení protestu odvolala, ako aj z jeho postupu v doterajšom súdnom konaní. V prípade, ak by žalobkyňa žalobu vo veci nepodala, nemohla by žiadať súd, aby jej prostredníctvom predbežného opatrenia priznal ochranu pred ďalšími scudzovacími úkonmi zo strany žalovanej. O tom, že súd považoval za potrebné predbežne ochrániť práva žalobkyne, svedčí aj skutočnosť, že na jej návrh predbežné opatrenie vydal. Žalobkyňa teda podala žalobu dôvodne. Skutočnosť, že do katastrálneho konania vstúpi prokurátor a na základe jeho protestu bude žalobkyni vlastnícke právo k pozemkom náležať opäť aj podľa zápisu v katastri nehnuteľností nemohla predpokladať, ani sa na to spoliehať. Z tohto dôvodu jej nemôže byť pričítané procesné zavinenie zastavenia konania, keď teraz z tohto dôvodu žalobu berie späť. S ohľadom na uvedené mala za to, že existenciu konania a úkonov v ňom vykonaných zavinila žalovaná, keďže žaloba bola podaná dôvodne. K odpadnutiu dôvodov pre vedenie tohto konania došlo vplyvom konania prokurátora a správnych orgánov, na ktoré nemala žalobkyňa žiadny vplyv. Preto je dôvodné, aby trovy konania, ktoré žalobkyni vznikli, znášala žalovaná, ktorá vytrvalo, hoci zjavne bezúspešne popierala neplatnosť kúpnej zmluvy. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

8. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

10. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa Čl. 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

13. Podľa Čl. 4 ods. 2 CSP ak takéto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné vysporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

14. Ustanovenie § 256 CSP vyžaduje pre priznanie náhrady trov konania zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia podľa uvedeného ustanovenia sa hodnotí iba podľa procesného výsledku. V sporovom konaní sa povinnosť nahraďiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci a zásadou zodpovednosti za zavinenie. Zásada úspechu vo veci znamená, že strana, ktorá mala v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri riadnom

priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel. Aj v prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať (§ 257 CSP). Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia tohto ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí ísť o výnimočný charakter. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú v danej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, okolností, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, postojom strán v priebehu konania a pod.. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdości, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

15. V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že žaloba v tejto veci bola súdu doručená dňa 4. 9. 2015 a po podaní žaloby došlo k protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 23.07.2015 č. V XXXX/XXXX, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej na základe kúpnej zmluvy tak, že protestu prokurátora bolo vyhovené a napadnuté rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor rozhodnutím zo dňa 25.01.2016 č. Upo 19/2016-4/to zrušil. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností rozhodnutím zo dňa 25.01.2016 č. UPo 26/2016-4/To tak, že odvolanie zamietol a potvrdil napadnuté rozhodnutie. Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 17.10.2016 (č.l. 65 spisu) vzala žalobkyňa žalobu späť, dôvodiac zmenou skutkového stavu, ku ktorému došlo po podaní protestu prokurátora. Žalobkyňa v späťvzati žaloby zdôraznila, že správny orgán dospel k záveru, že posudzovaná kúpna zmluva je absolútne neplatný právny úkon, preto vlastnícke právo nebolo na žalovanú platne prevedené. Na základe toho katastrálny úrad zapísal opätovne žalobkyňu ako vlastníka nehnuteľnosti.

16. Slovenská republika je v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právnym štátom. Jedným z typických znakov právneho štátu je predvídateľnosť súdnych rozhodnutí a rovnaká aplikácia práva všeobecnými súdmi v právne a skutkovo podobných veciach. Z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky vedených pod č.k. IV. ÚS 614/2019-36, I.ÚS 222/2019-46, I. ÚS 225/2019-46 všetky zo dňa 20. augusta 2019 vyplýva, že Ústavný súd Slovenskej republiky vytykal odvolaciemu súdu diametrálne odlišnú rozhodovaciu činnosť o tej istej právnej otázke, čo je ústavne neudržateľná činnosť s tým, že riešenie problému a zjednotenie rozhodovania je v spôsobilosti krajského súdu.

17. Z obsahu zápisne zo zasadnutia Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre dňa 06.februára 2020 vyplýva, že občianskoprávne kolégium ohľadne náhrady trov konania prijalo zjednocujúce stanovisko v znení: „Vo veciach, v ktorých dôjde k späťvzati žaloby z objektívnych dôvodov, ktoré procesne nezavinila žiadna zo strán sporu, je opodstatnené vysloviť záver, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Nitre tak, zjednotilo rozhodovaciu činnosť svojich senátov pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prípade zastavenia konania po späťvzati žaloby z objektívnych dôvodov, ktorá rozhodovacia činnosť bola rozdielna.

18. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že na daný právny vzťah sa vzťahuje vyššie citované zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia, pretože k späťvzati žaloby nezavinila ani jedna zo strán sporu a došlo k nemu z objektívnych dôvodov po podaní protestu prokurátora. Keďže na danú právnu vec nie je možné aplikovať ust. § 256 ods. 1 CSP ani ust. § 257 CSP odvolací súd postupoval podľa Čl. 4 ods.1, 2 Základných princípov CSP, pričom zároveň vzal do úvahy právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v jeho nálezoch vo veciach vedených pod č.k. IV. ÚS 614/2019-36, I.ÚS 222/2019-46, I. ÚS 225/2019-46 všetky zo dňa 20. augusta 2019. V týchto nálezoch Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol: „K späťvzati žaloby viedli objektívne dôvody - protest prokurátora, na ktorý žalobkyňa a ani sťažovateľka ako žalovaná nemali dosah, ale v dôsledku ktorého bola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva žalobkyne, čím odpadol predmet žaloby. Vzhľadom na to je danom prípade opodstatnený záver, že stranám sa nárok na náhradu trov predmetného konania nepriznáva“.

19. Rovnako tak v tejto veci odvolací súd prijal záver, že s procesného hľadiska žalobkyňa dôvodne podala žalobu, pretože v čase podania žaloby inú právnu možnosť ako sa domôcť ochrany vlastníckeho práva nemala. Aj v tejto veci dôvodom späťvzati bol protest prokurátora, na ktorý strany sporu dosah nemali a v dôsledku ktorého, bola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva žalobkyne. Navyše toto rozhodnutie je aj v súlade so zjednocujúcim stanoviskom Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre prijatým dňa 06.februára 2020 vo veciach nároku na náhradu trov zastaveného konania a je teda v súlade s rozhodnutiami iných senátov Krajského súdu v Nitre v rovnakých právnych veciach rozhodnutých po 06.februári 2020.

22. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v tejto veci o nároku na náhradu trov konania rozhodol súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 14.11.2016 č.k. 19C/482/2015-85 tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V dôsledku odvolania žalovanej odvolací súd uznesením zo dňa 28.03.2018 č.k. 7Co/264/2017-142 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, aby sa súd dôsledne zaoberal ust. § 257 CSP a zhodnotil aj zmenu skutkového stavu, ktorá nastala po podaní žaloby v dôsledku protestu prokurátora. Predmetom odvolacieho konania je v poradí druhé rozhodnutie o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanej ich náhradu z dôvodov uvedených v úvode tohto odôvodnenia.

20. S ohľadom na vyššie uvedené zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre zo dňa 06.februára 2020 vo veciach náhrady trov podľa ktorého : "Vo veciach, v ktorých dôjde k späťvzatiu žaloby z objektívnych dôvodov, ktoré procesné nezavinila žiadna zo strán sporu, je opodstatnené vysloviť záver, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva" aj senát 7Co Krajského súdu v Nitre rešpektuje tieto závery a jeho rozhodnutia v obdobných veciach po prijatí zjednocujúceho stanoviska sú rovnaké.

21. Vzhľadom k vyššie uvedeným záverom je rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne. V danej veci nie je možné aplikovať ust. § 256 ods. 1 CSP a ani ust. § 257 CSP tak, ako to uviedol odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, pretože treba vychádzať z toho záveru, že žalobkyňa zastavenie konania nezavinila. V tejto veci, ako je už vyššie uvedené k späťvzatiu žaloby viedli objektívne dôvody - protest prokurátora, na ktorý žalobkyňa a ani žalovaná nemali dosah, preto odvolací súd zmenil napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP tak, že s poukazom na Čl. 4 ods.1, 2 Základných princípov CSP stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Takéto rozhodnutie o trovách konania podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje rozumné vysporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

22. K odvolacím dôvodom, ktoré žalobkyňa v odvolaní uviedla odvolací súd uvádza, že tieto dôvody neboli spôsobilé priviesť také súdne rozhodnutie o trovách konania, akých sa každá zo strán sporu domáhala. Odvolací súd sa podrobne zaoberal všetkými dôvodmi, ktoré strany sporu v priebehu konania uviedli a po zohľadnení osobitosti tejto veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom s ohľadom na vyššie uvedené závery nepovažuje za potrebné sa v tomto rozhodnutí vyvíjať s jednotlivými odvolacími dôvodmi uvedenými v podanom odvolaní. Odvolací súd za rozhodujúcu pre právne posúdenie veci však považoval skutočnosť, že dôvodom pre zastavenie konania z objektívneho hľadiska bol protest prokurátora, ktorého dôsledkom bolo navrátenie vlastníckeho práva žalobkyňi, ktorá už nemohla mať ďalej právny záujem v konaní pokračovať, preto sa odvolací súd ďalšími námietkami nezaoberal, pretože konanie vo veci samej bolo zastavené a tieto otázky v rámci rozhodovania o nároku na náhradu trov konania nemohol riešiť.

23. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania, keďže žalobkyňa ani žalovaná nemali v odvolacom konaní úspech.

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c)

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).